

Op het moment dat we dit schrijven weten we nog niet zeker of PS-voorzitter Elio Di Rupo effectief Eerste Minister wordt van een neoliberale regering. Een regering die een brutaal offensief zal starten tegen de werkende bevolking. Een ding is wel zeker: de arbeidersklasse zal niet kunnen rekenen op de PS en de sp.a om haar belangen te verdedigen. Ze zal zelf in actie moeten komen om haar belangen te verdedigen. Maar actie voeren alleen zal niet volstaan: we hebben nood aan een eisenprogramma, een goede strategie en een politiek perspectief. De vakbonden moeten hun eigen noodplan uitwerken en ijveren voor de totstandkoming van een nieuwe politieke partij die voor dat plan opkomt. De syndicale linkerzijde moet de leiding nemen van dit gevecht.

De PS en de sp.a beweren een besparingsbeleid te moeten voeren om een hard soberheidsbeleid te vermijden. Nonsens! De nota van Di Rupo van enkele maanden geleden was al onaanvaardbaar, de onderhandelingen met Open VLD, CD&V, MR en CdH leiden enkel tot een nog rechtser regeerakkoord. We zien het voor onze ogen gebeuren.

PS en sp.a zeggen dat ze deel moeten uitmaken van de regering om de federale Sociale Zekerheid veilig te stellen. In de realiteit werken de socialisten al meer dan dertig jaar mee aan de ontmanteling van de Sociale Zekerheid, onder het mom van het «redden van het essentiële», en bereiden ze zich voor om de Sociale Zekerheid nog verder uit te hollen.

Deze «socialisten» dragen in de eerste plaats een heel zware verantwoordelijkheid voor de jacht op werklozen. Al in 1980 creëerde de sociaal-democratische minister Dewulf de categorieën «alleenstaande», «samenwonende» en «gezinshoofd». Zijn opvolgers Vandenbroucke en Vande Lanotte, naast anderen, hebben daarna alle truken bovengehaald om het universele verzekeringskarakter van de Sociale Zekerheid uit te hollen.

Sociaal-liberalisme

Met wat nu in de pijlpijn zit, zal het de derde keer zijn sinds 1987 toen ze opnieuw in de regering kwamen dat de «socialistische» partijen meewerken aan een frontale aanval op de werkende bevolking, mannen en vrouwen, met of zonder baan, en hun vakbonden.

In 1993 was er het Globaal Plan. In 2005 het Generatiepact. Telkenmale keerden PS en sp.a zich tegen de slachtoffers van de crisis toen deze in actie kwamen om hun sociale verworvenheden te beschermen. In de periode voordien al, tijdens de rechtse regeringen Martens-Gol, waren de partijen aan de kant gebleven terwijl het ABVV op straat kwam tegen de indexsprongen.

Deze keer onderhandelt de socialistische familie niet alleen mee over de vorming van een antisociale regering, maar zal ze er zelf de Eerste Minister voor leveren. Niet alleen aanvaarden ze de regels van de kapitalistische competitiviteit, maar bovendien gaan ze plat op de buik voor de bankiers, het IMF, de Europese Commissie en de ratingagentschappen die vandaag de wet dicteren aan de parlementen.

België is geen geïsoleerd geval. Al sinds meer dan dertig jaar beheren de sociaaldemocraten overal de kapitalistische crisis mee, op de kap van de uitgebuitenen en onderdrukten. Ze bouwden de Europese Unie uit, een oorlogsmachine tegen de wereld van de arbeid. In Griekenland, Spanje, Portugal,... leggen ze een enorme sociale achteruitgang op, die enkel de crisis nog verergert. En dan zwijgen we nog over de vroegere Tunesische dictator Ben Ali, voormalig vice-voorzitter van de Socialistische Internationale.

De socialistische partijen zijn geen sociaaldemocraten meer, maar sociaal-liberalen. Hun politiek speelt in de kaart van het patronaat en rechts dat zo vroeg of laat opnieuw alleen aan de macht kan komen, zoals in Spanje, Portugal, Groot-Brittannië,... al gebeurde. Ze speelt ook in de kaart van gespiegeld rechts en extreem-rechts. Het is hoog tijd dat het ABVV dit toegeeft en er alle gevolgen uit trekt.

Nood aan een politiek alternatief

Om te beginnen moet de vakbond, in het belang van haar leden, publiek breken met de PS en de sp.a. Anne Demelenne en Rudi De Leeuw moeten de deur van de PS- en sp.a-bureau's waarvan ze lid zijn, toe slaan, en dat ook publiek laten weten. Je kan niet tegelijkertijd op straat komen tegen het besparingsbeleid en lid blijven van de leiding van partijen die dat beleid uitwerken.

Vervolgens moet gestopt worden met de strategie van druk uitoefenen op de «politieke vrienden». Die aanpak bleek immers volledig zinloos. Er is een andere aanpak nodig. Immers, op het einde van de rit heeft een syndicaal programma, om uitgevoerd te worden, wel politieke beslissingen nodig. In het belang van haar leden moet de vakbond dus absoluut werken aan de totstandkoming van een politiek alternatief.

Het ABVV is het best geplaatst om hiertoe het initiatief te nemen, omdat ze nog duizenden militanten en delegees telt die zich als links beschouwen, en een klassebewustzijn hebben. Ze blijven de voorhoede van onze arbeidersbeweging.

Hoe dit aanpakken? Er kan geen sprake van zijn om de vakbond om te vormen tot een partij, noch van de ene politieke afhankelijkheid in te ruilen voor een andere. Integendeel, de vakbond moet meer dan ooit onafhankelijk blijven van eender welke partij. Het komt er wel op aan een antikapitalistisch programma naar voor te schuiven en al wie dit programma ondersteunt, op te roepen om het bekend te maken, in de sociale strijd en onder de bevolking in het algemeen, ook in de verkiezingen.

Ons klassebelang verdedigen

Het komt er ook niet op aan de «partij van het ABVV» te lanceren, maar een hefboom voor de eenheid te vormen, over de zuilen heen. Het ABVV is niet de enige vakbond die lijdt onder de afwezigheid van een politiek verlengstuk. Het ACV-CSC heeft dit nog minder. In Vlaanderen blijft het ACV via het ACW verbonden aan de CD&V. In Franstalig België blijft een deel van de MOC verbonden met de CdH; een ander deel dat zijn heil zocht bij ECOLO, constateert vandaag dat ook de groenen geplooid hebben voor het neoliberalisme...

In de christelijke bediendencentrales (LBC en CNE), in bepaalde organisaties van het MOC (Vie Féminine, bijvoorbeeld, de Franstalige KAV), zijn militanten ook op zoek naar een alternatief. De affaire rond ARCO opent bij heel wat mensen de ogen. Door te breken met de sociaaldemocratie om een niet-sectair politiek initiatief te nemen, dat er enkel op gericht is om de belangen van de werkende bevolking in haar geheel te verdedigen, zal het ABVV delen van de christelijke arbeidersbeweging aanmoedigen om ook hun politieke verantwoordelijkheid op te nemen. Dat kan een politieke aardverschuiving teweeg brengen die rechts in de problematiek brengt.

Het komt er niet op aan een «syndicale partij» op te zetten. Het zou een partij moeten worden die niet enkel de gesyndiceerden aantrekt, maar ook mensen zonder papieren, zonder dak, zonder job, zonder rechten. Een partij van vrouwen en jongeren. Een partij van al wie genoeg heeft van de vermarkting, de uitbuiting van het Zuiden en de vernietiging van het milieu.

Het komt er ook niet op aan een partij in traditionele zin op te richten - een instrument in de handen van beroepspolitici - maar aan de sociale basis van de vakbeweging toe te laten zelf actief te zijn op het politieke terrein om onze klassebelangen te verdedigen. Dit houdt in dat we een beweging van

een nieuw type nodig hebben: een partij van de Verontwaardigden, een beweging-partij die democratisch gecontroleerd wordt, een partij van de solidariteit, een beweging die een bolwerk vormt tegen het individualisme en het arrivisme, een partij van de emancipatie en gelijkheid van en voor iedereen, zonder sexismen en racisme. Een partij die elk medebeheer van het systeem weigert en staat voor een breuk met het kapitalisme, in het kader van een ander Europa.

Is dit makkelijk? Neen! Maar wat zijn de alternatieven? Met handen en voeten gebonden blijven aan sp.a en PS? Dat houdt in dat de vakbond samen met hen ten onder gaat, vroeg of laat... Ons beperken tot zuiver syndicalisme? Dat zou betekenen dat we de heersende klasse toelaten om de politieke macht te gebruiken om de werkende klasse terug te katapulteren naar de 19e eeuw, door te steunen op de achteruitgang van de krachtsverhoudingen tussen patronaat en vakbonden op het niveau van de bedrijven.

Eenheid en radikaliteit

Een politiek alternatief deze naam waardig kan enkel geboren worden in de gezamenlijke strijd tegen het soberheidsbeleid. De syndicale linkerzijde, de strijd bare vakbondsleden, hebben hiering een cruciale rol te spelen. De vakbondsapparaten zullen immers nooit tot de finish willen gaan. De leiding van het ACV aanvaardt nu al dat iedereen zijn steentje zal moeten bijdragen. Een zelfde opvatting leeft bij de top van het ABVV. Bovendien is er interne verdeeldheid bij alle vakbonden: openbare diensten tegen prive, arbeiders tegen bedienden, Franstaligen tegen Vlamingen, enz. Om nog te zwijgen over de ravage van het racisme, of de diepe breuken tussen jongeren in onzekere banen en nepstatuten en oudere werknemers met stabiele jobs, ...

Hoe kunnen we het sociale verzet tegelijk eenmaken en radikaliseren? Dat is de strategische kwestie waarvoor links staat. Een deel van de oplossing ligt in het feit dat de crisis van de overheidsschuld als voorwendsel wordt gebruikt om een besparingsoffensief te lanceren dat alle democratische spelregels aan de kant schuift. Echter, waar komt deze schuld vandaan?

De Staat heeft minstens 7 miljard verloren bij de «redding» van Fortis, Dexia en co. Dexia is door de Staat overgekocht voor 4 miljard (3 keer haar waarde). Producten van ongebreidelde speculatie, zijn de toxische aandelen ondergebracht in «bad banks», met staatsgaranties. ArcelorMittal en een groot aantal andere bedrijven die in het verleden serieuze cadeau's hebben gekregen van de overheden, sluiten van de ene op de andere dag de boeken, zonder enig probleem.

We kunnen zulke voorbeelden blijven geven. Waarom zouden de arbeid(st)ers en bedienden de broeksriem moeten aanhalen, als het toch maar is om de bankiers nog rijker te maken? Waarom zouden we ons moeten neerleggen bij deze dictatuur van het financieel kapitaal?

Een grote Operatie Waarheid over de schuld zou voor de syndicale linkerzijde het middel bij uitstek kunnen zijn om de eenheid van de werkende bevolking tot stand te brengen. Door samen te mobiliseren rond deze kwestie kunnen we onontbeerlijke antikapitalistische eisen als de nationalisatie zonder schadeloosstelling van de banken en de energiesector opnieuw op de dagorde zetten, gekaderd in de strijd voor een ander Europa.

Als alle slachtoffers van de crisis duidelijk inzien dat zij en hun kinderen slechter en slechter moeten leven om de bankiers nog vetter te maken, dan kunnen de tweeënhalf miljoen vakbondsleden in ons land een onoverwinnelijke kracht worden, en een ijzersterke basis vormen voor een nieuwe partij van de werkende klasse.